

Základní škola a Mateřská škola Ráječko, okres Blansko	
ORGANIZAČNÍ ŘÁD ŠKOLY	
část: 11. VNITŘNÍ ŘÁD ŠKOLNÍ DRUŽINY	
Č.j.: ŠR / 58 / 2024	
Vypracovala:	Helena Musilová, vychovatelka ŠD
Schválila:	Mgr. Romana Dočekalová, ředitelka školy
Pedagogická rada projednala dne	26. 8. 2024
Směrnice nabývá platnosti ode dne:	2. 9. 2024
Směrnice nabývá účinnosti ode dne:	2. 9. 2024

Obecná ustanovení

Školní družina se ve své činnosti řídí vyhláškou č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání. Na základě ustanovení §30 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění vydávám tento řád školní družiny, který určuje pravidla provozu, stanoví režim ŠD, je závazný pro pedagogické pracovníky a má informativní funkci pro zákonné zástupce. Prokazatelné seznámení zákonných zástupců s tímto řádem provede vychovatelka ŠD při zahájení školního roku při pohovoru se zákonnými zástupci.

Školní družina se ve své činnosti řídí zejména vyhláškou č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání.

Poslání školní družiny

Školní družina tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Hlavním posláním ŠD je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace účastníků, částečně také dohledu nad účastníky.

1. Podrobnosti k výkonu práv a povinností dětí, žáků, studentů a jejich zákonných zástupců ve škole nebo školském zařízení a podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů s pedagogickými pracovníky

1.1. Účastníci jsou povinni

- a) řádně docházet do školského zařízení,
- b) dodržovat vnitřní řád školní družiny, předpisy a pokyny školy a školského zařízení k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni,

- c) plnit pokyny pedagogických pracovníků školy a školského zařízení vydané v souladu s právními předpisy a školním nebo vnitřním řádem,
 - d) informovat školské zařízení o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání,
 - e) dokládat důvody své nepřítomnosti.
- 1.2. Účastník se ve školní družině chová slušně k dospělým i jiným účastníkům školy, dbá pokynů pedagogických a provozních pracovníků, dodržuje školní řád školy a odborných učeben. Chová se tak, aby neohrozil zdraví svoje, ani jiných osob.
 - 1.3. Účastník chodí do školní družiny pravidelně a včas, účastní se všech organizovaných činností. Docházka do školní družiny je pro přihlášené účastníky povinná.
 - 1.4. Účastník chodí vhodně a čistě upraven a oblečen, s ohledem na plánované činnosti.
 - 1.5. Účastník udržuje prostory školní družiny v čistotě a pořádku, chrání majetek před poškozením. Úmyslně poškozené věci nahradí zákonný zástupce účastníka, který škodu způsobil.
 - 1.6. Před ukončením činnosti družiny účastníci z bezpečnostních důvodů neopouštějí školní budovu bez vědomí vychovatelky.
 - 1.7. Účastníci chrání své zdraví i zdraví spoluúčastníků, účastníkům jsou zakázány všechny činnosti, které jsou zdraví škodlivé (např. kouření, pití alkoholických nápojů, zneužívání návykových a zdraví škodlivých látek).
 - 1.8. Odchod účastníka před stanovenou dobou je možný pouze na základě písemné omluvy zákonných zástupců (lze i SMS).
 - 1.9. Účastník má právo na ochranu před jakoukoliv formou diskriminace a násilí, má právo na vzdělání a na svobodu myšlení, projevu, shromažďování, náboženství, na odpočinek a dodržování základních psychohygienických podmínek, má právo být seznámen se všemi předpisy se vztahem k jeho pobytu a činnosti v družině. Každý úraz nebo vznik škody, ke kterému došlo v souvislosti s činností družiny, hlásí bez zbytečného odkladu.
 - 1.10. Účastník nenosí do družiny předměty, které nesouvisí s výukou a mohly by ohrozit zdraví a bezpečnost jeho nebo jiných osob. Mobilní telefony používá účastník ve ŠD jen se souhlasem vychovatelky.
 - 1.11. Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky účastníka vůči pracovníkům družiny se považují za závažné porušení řádu školní družiny.
 - 1.12. Při porušení povinností stanovených tímto řádem lze podle závažnosti porušení účastníka vyloučit.
 - 1.13. Je-li účastník ze ŠD opakovaně vyzvedáván opožděně, případně vůbec, může být vyloučen z docházky do ŠD.

2. Provoz a vnitřní režim školní družiny

Přihlašování a odhlašování

Vychovatelka ŠD zajišťuje přihlašování a odhlašování účastníků, předávání informací rodičům, vyřizování námětů a stížností.

Činnost družiny je určena přednostně pro účastníky – žáky nejnižších ročníků základní školy. O zařazení účastníků do školní družiny rozhoduje ředitelka školy. V případech, kdy nemohou být zařazeni všichni přihlášení účastníci, rozhoduje o zařazení zřizovatel.

Zákonní zástupci účastníka, přihlášeného k pravidelné docházce do družiny, sdělí vychovateli rozsah docházky účastníka a způsob odchodu účastníka z družiny; tyto údaje jsou zaznamenány na zápisním lístku. Omluvu nepřítomnosti účastníka ve školní družině, odchylky od docházky účastníka, nebo pokud má účastník odejít ze ŠD jinak či s jinou osobou, než je obvyklé, a než

je uvedeno v zápisním lístku, sdělí zákonný zástupce vychovatelce písemně. Rovněž předem známou nepřítomnost účastníka v družině zákonný zástupce oznámí písemně.

Účastníka je možno ze ŠD vyloučit. Rozhodne o tom ředitelka školy, pokud účastník soustavně porušuje nebo nějakým významným způsobem porušil kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, dlouhodobě svévolně nenavštěvuje ŠD, nebo z jiných zvláště závažných důvodů. Toto rozhodnutí musí ředitelka školy projednat se zákonnými zástupci účastníka, vyhotovit písemný zápis a informovat o něm zřizovatele.

O přijetí účastníka k činnosti družiny ve formě pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti, táborové činnosti a další podobné činnosti, spojené s pobytem mimo školu, se rozhoduje na základě písemné přihlášky. Součástí přihlášky k pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti je písemné sdělení zákonných zástupců účastníka o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka z družiny.

Organizace činnosti

Základní organizační jednotkou je oddělení. Počet oddělení - 2. Naplňuje se nejvýše do počtu 50 účastníků.

Provozní doba ŠD je ráno od 6.30 do 7.40 hodin a odpoledne od 11.40 do 16.30 hodin.

Účastníky školní družiny předává vychovatelka vyučujícím před zahájením vyučování.

Po skončení vyučování předávají účastníky vychovatelce učitelky, které vyučovaly poslední hodinu.

Ředitelka ZŠ schvaluje podpisem týdenní plán, který obsahuje činnosti odpočinkové, zájmové a rekreační, pobyt venku a další aktivity. Činnost je strukturována a pro jednotlivé aktivity jsou vyhrazeny dostatečné časové dotace. Struktura činností se může měnit dle ročních období.

Aby nebyla narušována plánovaná činnost, jsou stanoveny odchody dětí ze školní družiny takto:

- ve 13.00 hodin
- ve 14.00 hodin (neplatí ve čtvrtek)
- od 15.00 – 16.30 hodin libovolně

Na nepovinné předměty, kroužky a další aktivity se budou účastníci uvolňovat na základě žádosti rodičů.

Doba pobytu účastníka ve ŠD se řídí údaji uvedenými na zápisním lístku. Zákonní zástupci jsou si vědomi, že pokud pro účastníka dochází, a nedostaví se ve stanovenou dobu, může vychovatelka účastníka ponechat v družině pouze do skončení provozní doby (16.30 hodin).

Pokud by však ve školní družině mimořádně zůstal v 16.30 hodin účastník, kterého si podle zápisního lístku vyzvedávají v určenou dobu zákonní zástupci, bude vychovatelka kontaktovat telefonicky zákonné zástupce účastníka a vyčká do jejich příchodu na pracovišti. V případě, že se nepodaří navázat kontakt se zákonnými zástupci účastníka, bude vychovatelka informovat ředitelku školy, popřípadě zřizovatele, a společně zajistí péči o účastníka.

Prostředí školní družiny

ŠD využívá pro svou činnost vlastní prostory a učebnu II, které svým vybavením a uspořádáním odpovídají potřebám dětí mladšího školního věku. Jsou členité, aby umožňovaly prostor k odpočinku, k samostatné intelektuální aktivitě i k různým zájmovým činnostem a hrám.

Do vybavení ŠD patří stolní hry, stavebnice, výtvarný materiál, sportovní náčiní, knihy a časopisy, jednoduché hudební nástroje, PC apod.

Pro tělovýchovné činnosti využívá ŠD školní hřiště, případně sportovní halu.

Využívá také možnosti vycházek do okolní přírody.

Pravidla činnosti školní družiny

Družina realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností; umožňuje žákům přípravu na vyučování.

- **Odpočinkové činnosti** - mají odstranit únavu, zařazují se nejčastěji po obědě, popř. ráno pro účastníky, kteří brzy vstávají, a dále dle potřeby kdykoliv během dne. Jde o klid na koberci, klidové hry a klidné zájmové činnosti, poslechové činnosti apod.
- **Rekreační činnosti** - slouží k regeneraci sil, převažuje v nich odpočinek aktivní s náročnějšími pohybovými prvky. Hry a spontánní činnosti mohou být rušnější.
- **Zájmové činnosti** - rozvíjejí osobnost účastníka, umožňují žákům seberealizaci i kompenzaci možných školních neúspěchů i další rozvoj pohybových dovedností a poznání. Jde o řízenou kolektivní nebo individuální činnost, organizovanou nebo spontánní aktivitu.
- **Příprava na vyučování zahrnuje okruh činností související s plněním školních povinností**, není to však povinná činnost ŠD. Může jít o vypracovávání domácích úkolů (pouze se souhlasem rodičů, nikoliv před 15. hodinou, vychovatelka žákům úkoly neopravuje), nebo zábavné procvičování učiva formou didaktických her (včetně řešení problémů), ověřování a upevňování školních poznatků v praxi při vycházkách a dalších činnostech; **získávání dalších doplňujících poznatků** při průběžné činnosti ŠD (např. vycházky, poslechové činnosti, práce s knihou a časopisy).

O provozu družiny v době řádných prázdnin v průběhu školního roku rozhoduje ředitelka školy po dohodě se zřizovatelem. Vychází přitom ze zájmu zákonných zástupců o provoz školní družiny a zohledňuje ekonomické hledisko (počet přihlášených dětí)

V době mimořádných prázdnin nebo mimořádného volna je činnost školní družiny zajištěna, stejně tak provoz školní jídelny, s případným omezením např. podle pokynů hygienika.

3. BOZ

Pro školní družinu platí pravidla uvedená ve školním řádu, pokud ŠD pro svoji činnost využívá odborné učebny (např. počítačová učebna, školní třída), řídí se příslušnými řády pro tyto učebny. Účastníci přihlášení do ŠD jsou poučeni o BOZ a záznam o poučení je uveden v přehledu výchovně vzdělávací práce.

Vychovatelka nesmí účastníky v době dané činností družiny bez dozoru dospělé osoby uvolňovat k činnostem mimo budovu, nesmí je samotné posílat k lékaři atd. Škola odpovídá za účastníky v době provozu ŠD.

4. Podmínky zacházení s majetkem školy nebo školského zařízení ze strany dětí, žáků a studentů

U každého svévolného poškození nebo zničení majetku školy, majetku účastníků, učitelů či jiných osob účastníkem je vyžadována úhrada od zákonných zástupců účastníka, který poškození způsobil. Při závažnější škodě nebo nemožnosti vyřešit náhradu škody se zákonnými zástupci je vznik škody hlášen Policii ČR, případně orgánům sociální péče.

Do školy účastníci nosí pouze věci potřebné k činnosti družiny, cenné věci do školy nenosí.

5. Pravidla pro chování účastníků ŠD

Účastník bez vědomí vychovatelky oddělení školní družiny neopouští.

Doba pobytu účastníka ve ŠD se řídí údaji uvedenými na zápisním listku.

Ve ŠD se účastník řídí pokyny vychovatelky, školním řádem a řádem školní družiny pro účastníky, který je vyvěšen v učebně.

Pokud účastník narušuje soustavně řád školní družiny, může být rozhodnutím ředitele z družiny vyloučen. Ředitel může rozhodnout o vyloučení účastníka ze ŠD, pokud tento účastník soustavně nebo nějakým významným projevem porušil kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, dlouhodobě svévolně nenavštěvuje ŠD nebo z jiných zvláště závažných důvodů.

Všichni zaměstnanci školy jsou při vzdělávání a během souvisejícího provozu ŠD povinni přihlížet k základním fyziologickým potřebám účastníků a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování, poskytovat jim nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.

6. Dokumentace

V družině se vede tato dokumentace:

- a) Zápisní lístky pro účastníky, kteří jsou přihlášení k pravidelné docházce
- b) Přehled výchovně vzdělávací práce, včetně docházky dětí
- c) Celoroční plán činnosti, týdenní plány
- d) Roční hodnocení práce školní družiny jako podklad pro výroční zprávu školy
- e) Vnitřní řád školní družiny

Hlavní úkoly a významné akce ŠD se zpracovávají do celoročního a do měsíčního plánu školy. Vychází z individuálních potřeb a zájmů účastníků a zahrnují i přiměřené aktivity k prevenci sociálně patologických jevů, zejména v oblasti vytváření návyků účelného využívání volného času.

Vychovatelka zpracovává týdenní plány činnosti ŠD a zveřejňuje je na místě přístupném zákonným zástupcům. Tyto plány mají motivační charakter pro účastníky, informační funkci pro zákonné zástupce a vedení školy slouží ke kontrolní činnosti.

7. Úplata za zájmové vzdělávání

Úplata za zájmové vzdělávání ve ŠD byla stanovena na 100,- Kč měsíčně.

8. Závěrečná ustanovení

Kontrolou provádění ustanovení této směrnice je statutárním orgánem školy pověřen zaměstnanec: vychovatelka školní družiny.

Zrušuje se předchozí znění této směrnice z 31. 8. 2022. Uložení směrnice v archivu školy se řídí Skartačním řádem školy.

Směrnice nabývá platnosti dnem podpisu ředitelkou školy a zveřejněním.

Prokazatelné seznámení rodičů s tímto řádem provede vychovatelka ŠD.

V Ráječku dne 20. 08. 2024

Mgr. Romana Dočekalová, ředitelka školy